

Mádej

SPIEVA POTICHU

DENISA HERICHOVÁ

Nádej

SPIEVA POTICHU

DENISA HERICHOVÁ

Nádej spieva potichu

Denisa Herichová

© Denisa Herichová, 2025

v spolupráci s Publico.sk

Prvé vydanie

Redakcia a jazyková korektúra: Beáta Mihalkovičová

Obálka a grafická úprava: Miroslav Kulich

ISBN (brož. väzba) 978-80-570-7548-6

ISBN (pevná väzba) 978-80-570-7542-4

ISBN (EPUB) 978-80-570-7544-8

ISBN (MOBI) 978-80-570-7545-5

ISBN (PDF) 978-80-570-7543-1

*Túto knihu venujem mojej rodine,
ktorá ma pri písaní podporovala.
Vďaka vám som nestratila silu, nádej
a odhodlanie pokračovať.
Bez vás by bol môj život ako záhrada bez kvetov,
osamelá a prázdna.*

*Špeciálne venovanie a poďakovanie patrí môjmu
synovi Dávidovi za pomoc pri vydaní knihy.
Bez teba by sa tento môj sen nemohol stať skutočnosťou.*

Príbehy v tejto knihe sú vymyslené.
Podobnosť so skutočnými postavami, miestami
a udalosťami je čisto náhodná.

Možno som sa narodila do zlej kolísky,
keď sudičky rozdávali svoje dary.
A možno som v minulom živote konala zlo,
aby som v tomto každé ráno stonala.

Nech ti každá bolesť a smútok v tvojej ranenej duši
dodá vieru v lepšie, lebo si silná, ani nevieš ako!
Nezúfaj, ver si... A hlavne užívaj život naplno.

Máš iba jednu šancu, tak ju využij!

1. KAPITOLA

Mia

Mia povyberala umyté poháre z umývačky riadu. Biele hrubé sklo o seba cinkalo a rušilo ticho v malej miestnosti. Spoza zavretých dverí dnu prenikal zvuk nemocničného zvončeka. Po odkladala riad do skrinky, vymenila čierne vrečko v smetnom koši a na modré tácky na obed nachystala príbor a servítky. Už musí iba doplniť čerstvé mlieko do malej chladničky, pozmývať dlážku v hlavnej kuchyni a môže ísť domov.

Rozsypané omrvinky na pulte ju rozptyľovali. Boli roztrúsené okolo taniera s čokoládovým koláčom, ktorý personálu oddelenia darovala mamička onkologického chlapčeka. Ten koláč ju dráždil. Jeho vôňa jej prenikala hlboko do nosa a mala veľkú chuť si z neho odštipnúť. Sliny sa jej túžobne zbiehali v ústach, až skoro vyprskli cez kútik stiahnutých drobných pier.

„Len štipku, iba trošku z neho ochutnať a ukojiť ten túžobný pocit!“ Palcom sa dotkla omrvinky na kuchynskom pulte a váhavým pohybom si ju strčila do úst. Och, to je ale slasť! Drobná, sladká hmota sa jej pomaly rozpúšťala na jazyku a ona ju s výčitkami svedomia prehltla. Natiahla ruku po ďalšej, keď sa zrazu otvorili dvere do úzkej kuchynky na detskom oddelení.

„Dobré ráno, Mia, ako sa máš?“ vstúpila sestrička, bez váhania si odrezala kúsok z koláča a vzápätí si ho vložila do úst.

„Fakt je dobrý! Už si ho ochutnala?“

Mia sa pousmiala:

„Ďakujem, vyzerá lákavo, ale držím diétu. Jedna kocka čokolády denne mi musí stačiť!“

Vysoká štíhla sestrička sa usmiala:

„Ale prosím ťa, malý kúsok ti neublíži. Môžeš ním nahradiť tú kocku čokolády,“ žmurkla na Miu a utekala za pacientom.

Mii prišlo zle od žalúdka. V ústach cítila pachuť čokoládovej dobroty. Premohli ju výčitky svedomia. Žalúdočné kyseliny jej začali pracovať a z brucha sa nahlas ohlásil hlad. Ešte raz sa prosebné zadívala na voňavú sladkosť, no tentoraz v nej vyvolala odpor. Zodvihla vrečko s odpadkami zo zeme a vykročila z dverí na rušné oddelenie. Obišla skupinu doktorov, ktorí medikom vysvetľovali dennú rutinu.

Z diaľky jej kývala upratovačka, volala ju na kus reči. Mia iba letmo odkývala s tým, že sa zastaví neskôr. Predrala sa cez tím fyzioterapeutov, ktorí si ťažahovali rúška a ochranné plášte a pripravovali sa na denné cvičenie s dievčatom po mozgovovej obrne.

Kartou si otvorila vstupné dvere a v tichosti opustila oddelenie. Na chodbe hneď vedľa dverí sa zastavila. Pohľad jej zabľúdil k toalete.

Omrvinka, tá jedna, tmavá omrvinka, behalo jej v mysli. Pootvorila dvere na toalete a zbadala sa v zrkadle. Hnedé kučeravé vlasy, stiahnuté do krátkeho vrkoča, jej v pomere k hlave pripadali obrovské. Pohľadom si prešla celé telo a do očí sa jej vtisli slzy. *Som taká odporná! Tučná a škaredá!*

Na chvíľku zatúžila vyvrátiť obsah žalúdka do záchodu, ale rozmyslela si to. Prudko zabuchla dvere a odišla. V hlave jej vírili strašné myšlienky, chcela byť sama a niekam sa schovať. Pod dlhým rukávom ju zasvrbelo. Poškrabala sa. Ešte vydržať cestu domov autobusom. Dúfam, že tam nebude nikto utáraný. Znova sa poškrabala na predlaktí pod rukávom kuchynskej uniformy. Musím to tu ešte chvíľu vydržať!

2. KAPITOLA

Lívia

Táto krajina je neskutočná. A anglické deti strašne rozmazané! Ten systém návštev od rána do večera! Ako si má človek v pokoji robiť svoju prácu?!

Na izbách vysedávajú celé rodiny, nedá sa ani len umyť podlaha. Vždy sa nájde nejaké dieťa, ktoré by sa mohlo pošmyknúť.

Tí zo sociálne slabších rodín sú najhorší. Od ôsmej rána do neskorého večera sa im po izbách motajú bratranci, sesternice... Celý deň behajú po chodbách. V izbách majú neporiadok, čipsy rozsypané všade po zemi. Dokonca keksy roztrúsené ešte aj na toalete, ba i vo vani. Prázdne obaly od pochutín pohádzané na zemi, pod posteľou. Za krátku chvíľu dokážu narobiť poriadny bordel. A rodičia? Mlčia.

Nemocničné izby v Anglicku vyzerajú fakt dobre. Majú vlastnú kúpeľňu, ale upratovať ich po neporiadnych deťoch býva nekonečná robota.

Lívia sa presúvala z jednej izby do druhej a v hlave jej vírili myšlienky. Uvažovala nad ľuďmi a ich zvykmi.

Práve tu videla rozdiel medzi spoločenskými vrstvami. Ľudia, ktorí využívali štátny systém, leniví do práce, boli nezodpovední. Rodičia, potetovaní po celom tele, s energetickým drinkom v ruke a zasmradení od cigariet sa nestarajú, čo ich

deti vystrájakú. Polonahé behajú po chodbe, tie najmenšie jedia sušienky priamo z podlahy. A to ani nehovoríme o tom, že v zime pri dvoch stupňoch ich matky nosia po vonku len v tenkom svetříku, bez čiapky. Dokonca niektoré bábätká nemajú ani len ponožky. Bosé, modré nôžky im trčia spod deky.

Lívia namočila mop do vedra s vodou a automatickým pohybom s hlavou plnou týchto myšlienok vstúpila do miestnosti pozmývať z podlahy rozliaty pomarančový džús. Rýchlym pohybom ho zotrela, no myšlienkami bola inde. Zase uvažovala nad ľuďmi.

Stredná a vyššia vrstva sú trochu čistotnejšie. Síce tiež nechávajú svoje milované deti behať bosé po špinavej podlahe a neobliekajú ich v zime dostatočne, ale v izbách udržiavajú poriadok. Rodičia majú k mojej práci rešpekt a opustia priestor, aby som tam mohla pokojne pozmývať. Asi preto, že sú na to zvyknutí z domu, kde sa im my cudzinky staráme o domácnosť.

Lívia presunula svoj vozík k izbe s dvanásťročnou pacientkou. Bola tu už skoro dva mesiace. Vynikajúca študentka, rodičia vždy slušní a milí, s dobrým postavením. Žiaľ, deti z týchto rodín mali väčšinou psychické problémy. Aj napriek tomu, že ich rodičia nadovšetko milovali a dostali by všetko, po čo im srdce túži, trpeli vážnymi poruchami. Neprijímali potravu, páchali samovraždy alebo prepadali depresii z najnovšieho trendu. Dievčatá boli dosť často nešťastné z toho, že sú dievčatá, a chceli by byť chlapcami. Obliekali sa tak, aj sa tak správali. Mnohokrát tieto deti na svojich rodičov kričali, a keď si Lívia spomenula na slová, ktorými ich nazývali, vybavila si svoju mamu. Keby som jej ja tak nadávala! Až ju zaboľelo na celom

líci smerom k uchu. No to je tak, keď sa dnešnej mládeži všetko dovolí a rodičia jej robia sluhov. Rešpekt sa vytráca a deti sú v období dospievania zmätené a stratené.

Keď sa presunula k poslednej izbe číslo dvadsaťsedem, jej myšlienky konečne zmenili smer. Na druhom konci chodby zbadala Miu, zakývala jej.

Mia zdvihla ruku do vzduchu a letmo jej zamávala.

„Ahoj, poď sem, mám prestávku, môžeme si dať spolu kávu?“ zavolala Livia na vzdialené dievča. No to jej len odpovedalo, že ešte musí niečo dokončiť, a odišlo z oddelenia.

Čo už, najem sa sama, mrknem do mobilu, čo je nové na Facebooku, a možno zavolám kamoške, pomyslela si.

Sadla si do svojho kabinetu pre upratovačky, vytiahla z tašky chlieb a na chvíľu sa stratila vo vôni čerstvo zaliatej kávy.

Zrazu jej na mobile vyskočila správa: *To si nemohla ráno umyť ten posratý hrniec?!*

Oblial ju horúci pot a hneď nato ju prešla chuť do jedla.

To bude zase večer! Som zvedavá, čo ho dnes nasralo. Livia odložila chlieb naspäť do tašky. Idem radšej poutierať prach na chodbách, aby som nemusela myslieť na jeho namosúrený ksicht!

3. KAPITOLA

Ivana

Na oddelení číslo 30 nechcel nikto brať zmeny navyše. Už len pri vstupe človek pocítil zvláštny chlad. Páchlo močom a starobou. Z každého kúta sa ozývali náhodné zvuky. V niektorých izbách kričali pacienti s demenciou nezrozumiteľné vety, ktoré sa podchvíľou menili na plač. Keď sa človek prešiel po chodbe, z izieb smutne hľadeli zmätené, časom unavené oči.

Ivana však tieto tváre milovala. Každý deň s úsmevom pozdravila všetky starenky aj dedkov a strávila s nimi pár minút navyše.

„Dobré ráno, Cora,“ jemne chytila babku za ruku a s úsmevom sa jej zahľadela hlboko do očí.

Starenka chvíľu iba pozerala, lovila v stratenej pamäti, odkiaľ túto tvár pozná. Ležala tu už tretí mesiac a čakala na umiestnenie v domove dôchodcov. Jej príbuzní bývali niekoľko hodín cesty autom, takže ju nenavštevovali často. Trpela pokročilou demenciou, ale v jej deväťdesiatsedemročnom tele bolo ešte mnoho vôle žiť.

„Kate, ty si prišla? Tak dlho som na teba čakala!“ odvetila Cora Ivane.

„Áno, mami, prišla som a dnes tu budem celý deň,“ hrala milá sestrička starenkinu hru. Vedela, že nemá zmysel vysvetľo-

vať jej, kto je. Že nie je jej dcéra, ale iba sestrička, ktorá sa o ňu stará. Len by ju to ešte väčšmi rozrušilo a zmiatlo.

„Priniesla som ti niečo sladké. Ale najskôr si musíš vziať liek, ktorý ti predpísal doktor.“

Natiahla sa po kúsku čokolády, ktorú jej priniesla rodina pri poslednej návšteve pred dvoma týždňami a ktorú mala babka najradšej.

Cora poslušne otvorila ústa, Ivana jej podala lieky, a len čo sa uistila, že ich prehltla, vložila starenke kúsok čokolády na jazyk. Tá ju slastne prijala, pomaly ju cmúľala, kým sa jej nerozpustila v ústach.

Zahľadela sa na sestričku a so slzami v očiach povedala: „Lúbim ťa, Kate, tak veľmi ťa ľúbim! Som najšťastnejšia, keď ťa vidím.“

Hneď nato chytila Ivanu za ruku, pritiahla si ju bližšie k tvári a jemne ju pobožkala.

Ivana len s veľkou námahou zadržovala slzy.

„Aj ja ťa ľúbim, mami!“ odvetila. Starká šťastne odvrátila hlavu smerom k oknu a zadriemala.

Presne tieto momenty Ivana na svojej práci zbožňovala. To, že mohla aspoň na krátku chvíľu urobiť týchto starkých šťastnými. Spríjemniť im chvíle v nemocnici. Nepoznala nič krajšie, než vidieť úsmev na tvári svojich pacientov.

Potichu vyšla z izby, zapísala liek do karty a presúvala sa do vedľajšej. Cez okno na dverách na ňu hľadel namosúrený Michael. Teraz budem musieť precvičiť svoju trpezlivosť a súhlasiť so všetkým, na čo sa bude sťažovať, pomyslela si, keď vstupovala do izby, z ktorej vychádzal dedkov nahneváný krik.

4. KAPITOLA

Luna

V nemeckej bytovke v trojizbovom byte na piatom poschodí čistila kúpeľňu zničená Luna. Dvojročného syna uložila do postele pred hodinou, vypila kávu, zafajčila si dve cigaretky na balkóne a pustila sa do drhnutia bytu. Cez deň sa jej veľmi nechcelo, tak musela domáce práce dobiehať po večeroch. Do obeda povinne robila spoločnosť svojmu náročnému manželovi, pokiaľ o dvanástej na obed neodišiel do práce. Pracoval ako pomocná sila v gréckej reštaurácii dlho do noci. Hneď ako opustil byt, ukladala malého dvojročného Aresa na poobedňajší spánok a začala pripravovať neskorý obed.

Jej grécky muž Pavlos musel mať každý deň navarené dva druhy jedál. Chladnička nikdy nesmela byť poloprázdna. Pekne poukladané jedlo v označených dózach z nej takmer vypadávalo, tak hojne ju vždy mali zásobenú. A mraznička takisto, nič sa nevyhadzovalo, Luna dokázala všetko spracovať.

Len čo dovarila, dala sa na utieranie prachu, vysávanie, posteľnú bielizeň menila každý týždeň a prala každý deň. Medzitým sa venovala malému synovi.

Z bytu vychádzala iba vtedy, keď jej manžel bol doma, sama to mala zakázané. Ak potrebovala skočiť na nejaký úrad, musela nachystať malého Aresa a vybavovať išli všetci traja spolu.

Pravdou bolo, že všetko mala na starosti Luna, pretože Pavlos nehovoril po nemecky, takže ho musela všade sprevádzať a riešiť aj jeho úradné záležitosti.

Každý druhý deň zašli spolu na nákup a potom rovno domov. Aby sa mohol Pavlos v pokoji najesť a pred robotou si trochu oddýchnuť. Pracoval šesť dní v týždni a ten jeden deň voľna trávil v stávkovej kancelárii, kde vysedával pri televízoroch, sledoval rozličné zápasy alebo dostihy, potom si stavil a snažil sa vyhrať milióny. Za ten čas musela jeho manželka rýchlo navariť, upiecť koláč, celý byt vyupratovať a ešte byť k nemu aj milá, keď sa uráčil vrátiť domov.

Dokonca jej nechcel nechať ani kľúče od schránky, vraj načo by chodila dole, veď on vyberie poštu po ceste z práce. Kľúč od poštovej schránky nosil vždy so sebou. Luna vedela, že je to preto, lebo veľmi žiarli. Už si na takýto spôsob života zvykla, veď v Nemecku aj tak nemala žiadnych priateľov. Takto sama, zavretá v byte, potichučky trpela a znášala svoj život.

Jediný, kto jej vedel aspoň na chvíľku zdvihnúť náladu, bola jej dávna priateľka Livia, ktorá pracovala v Anglicku. Raz za týždeň si telefonovali, ale iba vtedy, keď bol Pavlos doma, aby mohol počúvať, o čom sa rozprávajú. Raz sa aj pokúsila zatelefonovať Líviu potajomky, lebo nebol doma, no on to zistil a poriadne sa nahneval. Výpisom z hovorov jej mával pred očami a kričal na ňu, že on platí všetky účty, preto nechce vidieť, že robí zbytočné výdavky. A tak Luna plnila všetko, čo jej Pavlos nakázal, inak ju čakali dlhé hodiny sťažností a kriku.

Bola už hlboká noc, keď konečne doupratovala, uistila sa, že je všetko presne na milimeter na svojom mieste. Sadla si na

balkón trochu si pofajčiť a zadívala sa pritom do dialky. Spomínala, aká bola šťastná doma na Slovensku. Voľná ako vták, ako prelietavý motýľ, ktorý nasával sladkosti z kvetov, čo sa mu denne núkali. Spomínala na časy, keď s Líviou behali po diskotékach, na svoje prvé zblíženia s mužmi, prvú *opicu* či nešťastnú lásku. Pozrela sa na hodinky. Do frasa! Už je skoro jedna! Musím si ešte dať rýchlu sprchu, lebo Pavlos je tu o pätnásť minút. Vedela, že keď príde domov, musí mať na stole pripravený tanier s večerou a bude sa chcieť vyrožprávať po celom dni. V práci mu zamestnávateľ dovolil jesť iba poobede, cez prestávku. Stále sa sťažoval, aký je skúpy. Odbehla do kúpeľne a počas nanášania si kokosového šampónu na vlasy uvažovala, či bude chcieť mať jej manžel v tú noc sex. Bol v tom dobrý, fakt skvelý. Ale v ten deň sa cítila dosť unavená a pobolievalo ju v podbrušku.

Hneď nato si spomenula na svoju kamošku. Na druhý deň bola nedeľa a už sa tešila, že jej zavolá. Bude sa snažiť chodiť fajčiť na balkón čo najčastejšie, aby mohla byť na ten telefonát na chvíľu sama. Keďže jej drahý nefajčil a nemal rád zimu, balkón bol jediné miesto, kde za ňou nechodil načúvať, o čom sa rozprávajú. Len občas nečakane vystrčil hlavu do dverí s hlúpuu výhovorkou. Naopak, počas teplých mesiacov tam pri nej sedel verne ako pes.

Pod prúdom teplej vody stekala z Luniných hnedých vlasov voňavá pena cez ženské krivky až k palcom na nohách a strácala sa v odtoku. Srdce jej s ubiehajúcim časom bilo rýchlejšie. Vedela, že je neskoro. Zavrela vodovodný kohútik, vlasy zamotala do uteráka a utekala ohriať večeru.

5.KAPITOLA

Celý deň sa vliekol slimačím tempom, a keď odbila štvrtá hodina poobede, Livia zamkla svoj vozík s čistiacimi prostriedkami do miestnosti pre upratovačky a prezliekla si rovnošatu. Odhlásila sa kartou z čítačky zmien a bez nálady sa presunula na parkovisko, kde mala zaparkovanú elektrickú kolobežku. Odomkla ju, na hlavu si nasadila helmú, na ruky navliekla čierne cyklistické rukavice a s nechutou naskočila na svoje vozidlo.

V tejto časti Anglicka boli elektrické kolobežky zakázané, ale Livia to riskovala. Veď ak ma zastavia, urobím sa sprostou, že nepozerám správy, nehovorím dobre po anglicky, takže som o tom nevedela. Väčšinou po prvýkrát dostaneš iba upozornenie, ako sa to stalo aj jednej kolegyni.

Vyštartovala z krytého podchodu, bezpečne obchádzala autá, ktorých majitelia sa po namáhavom dni ponáhľali domov. O takomto čase končilo značné množstvo nemocničného personálu. Pomalým tempom vyšla na chodník, aby niekoho nezrazila. Jazdila dosť opatrne, väčšinou po chodníku. Ale keď natrafila na dlažbu, musela prejsť na cestu. Inak by jej vyhrkalo všetky kosti a aj to ničilo kolobežku.

Po správe, ktorú dostala od muža, nemala ani najmenšiu chuť ísť domov. Len-len že nevletela do diery na ceste. Vedela, že tam je, ale stále na ňu zabúdala.

Na druhej strane kráčal po chodníku starší pán okolo sedemdesiatky.

Len čo ju zbadal, začal na ňu nadávať a kričal cez cestu, palicou v ruke mával vo vzduchu:

„To je nelegálne! Nahlásim ťa!“

Lívia ho odignorovala, ani nezastala, čo starého pána ešte väčšmi nahnevalo. V duchu si povedala:

„Čo sa stará, dedo jeden? Ledva sa vlečie, ale hubu má stále plnú rečí! Skoro ako môj starý. Veď ani nejazdím okolo neho, ale po druhej strane. Má šťastie, že je v Anglicku. Inak by som mu povedala, nech sa stará o seba. Nijako mu neubližujem. Vždy zastanem, ak ide niekto oproti, keď ide auto, dám mu prednosť. Ale takýchto ľudí je tu mnoho. Stále im niečo vadí, upozorňujú na chyby druhých a pritom ich robia aj sami!“

Cesta jej trvala pätnásť minút, zastala pred domom a s nechutou vsunula kľúč do dverí. Čakala, že jej muž Braňo začne nadávať, aby si našla iné miesto na odkladanie kolobežky, lebo tu v dome zavadzia. Už ju mala skoro rok, ale on ešte vždy hundral, aby ju nechávala na dvore. Čo sa, samozrejme, nedalo, pretože by tam zmokla alebo by ju niekto ukradol.

Hneď ako vstúpila dovnútra, privítal ju studený ňufák jej milovaného stafforda. Vyzliekla sa a postískala ho. Z obývačky sa ozýval zvuk televízora. Braňo sedel na gauči a tváril sa, že ho naplno zaujal program o prerábaní bytov.

„Čau, ako?“ pozdravila Lívia. Nič, ticho, Braňo ani len hlavu neotočil.

„Sevas, si hluchý?“ vstúpila do obývačky a zakývala mužovi pred tvárou.

Ten sa postavil a bez jediného slova opustil miestnosť. Úplne ju odignoroval a odišiel do kúpeľne osprchovať sa.

„Och, bože, zase má svoje dni. Uráža sa ako malé decko!“ potichu si pod nos hundrala Lívia. Vedela, že aspoň týždeň, možno aj dva, bude nasledovať tichá domácnosť, kým sa Braňovi nezačne prihovárať alebo kým nepríde návšteva. Potom sa bude zrazu tváriť, že je všetko v poriadku, a pred priateľmi hrať milujúceho partnera. Stávalo sa to dosť často. Buď po hlúpej hádke, keď mala Lívia iný názor alebo s ním nesúhlasila. Urazil sa a prestal sa s ňou rozprávať. Alebo skrátka nič nepovedal, keď ho niečo trápilo, a radšej hral studenú stenu.

Líviu to už začínalo poriadne štváť. Kašlem naňho, však ho to prejde! Idem radšej na prechádzku so psom. Zavolala na Dotku, ktorá sa potešila nečakanej prechádzke, pretože sa už pred polhodinou bola vyvenčiť s Braňom.

Dúfam, že keď sa vrátim, bude ten chumaj zalezený v obývačke, až dokiaľ nepôjde spať!

Dotka pobehovala po tráve, niečo tam vyňuchávala a Líviu zmáhali čierne myšlienky. „Neviem, čo sa to so mnou deje, ale začínam ho neznášať, keď je takýto,“ povedala si. „Najradšej by som bola, keby sa zbalil a odišiel. Len mám z neho vždy zlú náladu a nahnevaný výraz tváre. Už sa ani neviem odviazať alebo schuti zasmiať. Je toto normálne? Mám sa takto cítiť vo vzťahu? Deje sa to aj iným párom?“ kládla si otázky, ktoré ju čoraz častejšie hnali k jedinej odpovedi. A na tú sa bála čo i len pomyslieť.